

Õlu toidulaual

Kui lähtuda sellest, et eestlaste üks suvine lemmik-kultuurisündmus on Õllesummer, võiks ju arvata, et õllekultuuriga on meil kõik kõige paremas korras. Tuleb välja, et nii see siiski pole. Paljud näiteks ei ole kuulnudki sellest, et õlut valitakse toidu juurde nagu veini – nii nagu on valge ja punase veini toidud, on ka heleda ja tumeda õlle toidud. Samuti on tähtis, millisesse klaasi õlut valada, milline on õlle temperatuur ja kui paks on vahukiht õlles.

Õlletootja A. Le Coq ja Eesti esimene õllesommelle Kristjan Peäske (sommelle on joogikelner) on võtnud nõuks hakata Eestis õllekultuuri arendama. Peäske läbis Inglismaal põhjaliku koolituse ja on asunud oma teadmisi siinmail edasi jagama.

Kristjan Peäske sõnul on õllekultuuriga Euroopa eri maades eri lood. Näiteks Inglismaal ei pöörata õlle serveerimisele erilist tähelepanu. Kõrgel tasemel on õlle serveerimise kultuur näiteks Saksamaal ja Hollandis.

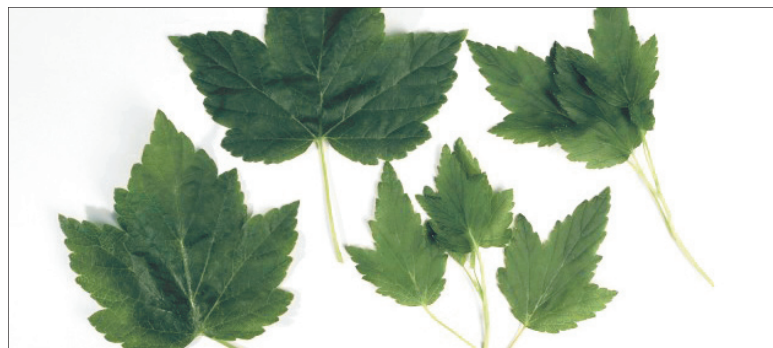
Kui õllega ja eriti selle kangemate versioonidega mitte liialdada, on õlu üks suurepärase jook, mille koht pole üksnes saunas. Õigesti valituna ja serveerituna sobib see ka piduliku õhtusöögi juurde.

VIVIKA VESKI

LUGEJA KÜSIB

REPRO

Marjadeta mustasõstrapõõsas

Kas saaks veel sel sügisel teha midagi marjapõõsaste heaks, et saaki saada? Juba teist aastat polnud lopsakalt kasvanud mustasõstrapõõsalt muud võtta kui lehti kurkide hapendamiseks. Mõned üksikud marjakribalad ikka olid lehtede vahel peidus, aga ei midagi nimetamisväärset. Ometi olen põõsast regulaarselt väetanud, kuival ajal ka kastnud. Pealtnäha tal kahjureid ega haigusi vaevamas polnud.

Vastab

VÄINO PALLUM

Nigelat marjasaaki põhjustasid ilmselt mitmed ebasoodsad mõjurid üheskoos. Üks peamisi tegureid võis olla mõne toitainete puudus või selle omastamise häire. Näiteks õiepungade arenguks vajaliku boori kättesaadavuse langus mulla liigse leeliselisuse tõttu. Liigne lubjarikkus, kuid ka ülearu happeline muld (pH alla 6) häirivad õiepungade moodustumist. Süüdi võib olla ka fosfori takistatud omastamine raske ja tihenedu mullal.

Teine kehva saagi põhjustaja võis olla õite puudulik viljastumine halbade ilmade tõttu. Madal temperatuur, sademeterohkus ja tugev tuul pärsivad generatiivorganite arengut ning takistavad tolmeldajate putukate lendu. Samuti segab õite viljastumist liigselt kuiv õhk õitsemisajal ja püsiv niiskuse defitsiit juurte piirkonnas.

Kolmas marjasaagi nurjaja võis olla õisi kahjustav öökülm – kõige sagedasem aiapidaja vaenlane.

Veel võib põõsas olla nakatunud mükoplasmahaigusesse, s.o musta-

sõstra-taandlehisusse. Haiguse algul on nakatumist väga raske tuvastada, kuna põõsa võrsete kasv on lopsakas nagu tugeva väetamise puhul. Selged haigustunnused ilmnevad alles paar aastat hiljem.

Ka võib põõsa saagikus langeda kõrge vanuse tõttu.

Ärge väetage põõsaid värskel laudasõnnikuga, mustale sõstrale see ei sobi. Kasutage selle asemel komposti ja täismineraalväetist, mis sisaldab vähe lämmastikku, kuid kõiki taimele vajalikke mikroelemente.

Mulla liigse lubjarikkuse korral katke põõsaalune neutraliseerimata rabaturbaga. Liigse happelisuse puhul puistake mullale puutuhka.

Kui on ilmnenud selged taandlehisuse tunnused – osa lehti on tavalise viiehoimalise asemel moonunud kolmehoimaliseks, leheservad ümarahambuliseks ning neil on mustale sõstrale omasest nõrgem lõhn ja nad on vähema läikega, nahkjad –, juurige põõsad välja. Kindlasti põletage kogu põõsas koos tekkivate jäätmetega, et likvideerida nakkuskolle.

Uue põõsa istutamiseks tehke eeltöö, valige ka pahklestanakkuse edasikandja suhtes kindlam sort ning tooge istik kontrollitud müügikohast. Ärge istutage aeda tundmatu päritoluga juhuistikut.

Pahklesta tõrjeks pritsige põõsaid 5–7 päeva enne õitsemist Mavrik 2 F-iga (3–4 ml/10 l). Noorte lestad massilise rände ajal täisõitsemise lõpul pritsige põõsaid bioloogilise tõrjevahendi NeemAzal-T/S-iga (40–50 ml/10 l).

Liivase pinnasega kasvukohal kastke mustasõstrapõõsaid regulaarselt nii kuival kevadel kui ka suvel.